

شرط هشتم: حد ترخص

شرط هشتم: حد ترخص

۱. امام خمینی (ره): منظور از حد ترخص، جایی است که اذان شهر را نشنود یا دیوار و شکل های آن را (نه شبح آن را) از آنجا نبیند و احتیاط ترک نشود به اینکه هر دو (نشنیدن اذان و ندیدن دیوار) حاصل شود.

تحریر الوسیله، صلاه المسافر، فی شرائط القصر، الثامن

آیت الله العظمی خامنه ای:

ملاک تشخیص حد ترخص [۱]، آن است که از آخرین خانه شهر به اندازه ای دور شود که صدای اذان متعارف شهر را بدون بلندگو نشنود؛ خواه دیوارهای شهر را ببیند یا نه.

[۱]. بر اساس تحقیقات انجام گرفته ۱۳۵۰ متر پس از آخرین نقطه شهر، حد ترخص می باشد.

رساله نماز و روزه، م ۵۰۷

.....

۲. امام خمینی (ره): اگر کسی بخواهد دور شهر (که حداقل هشت فرسخ است) بگردد، چنانچه تمام دور، داخل حد ترخص باشد و یا بعد از حد ترخص است لکن در اثناء دور داخل حد ترخص شود و مسافتی که بیرون حد ترخص است چه قبل از رسیدن به محدوده داخل حد ترخص و چه بعد از آن، هشت فرسخ نباشد، نماز تمام است.

عروه الوثقی، صلاه المسافر، فی شرائط القصر، م ۷۰

آیت الله العظمی خامنه ای:

اگر کسی قصد دارد حداقل هشت فرسخ، دور شهر حرکت کند، چنانچه این حرکت داخل حد ترخص باشد، نمازش تمام است، ولی اگر خارج حد ترخص باشد، نماز قصر است؛ هر چند به خاطر کجی و اعوجاج راه، در مواردی داخل حد ترخص شود و مقدار مسیر خارج حد ترخص، کمتر از هشت فرسخ باشد. البته اگر بخواهد داخل حد ترخص نماز بخواند، نماز تمام است.

رساله نماز و روزه، م ۵۲۴

۳. امام خمینی (ره): اگر هنگام شروع سفر و قبل از رسیدن به حد ترخص در کشتی و مانند آن به قصد تمام شروع به نماز کند و بین نماز به حد ترخص برسد، اگر وارد رکعت سوّم شده باشد، صحت آن محل اشکال است و احتیاط واجب آن است که آن را به صورت قصر پایان دهد، سپس یک نماز تمام اعاده نماید، یا همان نماز را بهطور تمام بخواند، سپس یک نماز قصر اعاده کند. همچنین اگر بعد از رسیدن به رکوع به حد ترخص برسد، صحت نماز محل اشکال است و بنابر احتیاط واجب همان نماز را چهار رکعتی تمام کند سپس به صورت قصر اعاده کند.

تحریر الوسیله، فی شرائط القصر، م ۳۲

آیت الله العظمی خامنه ای:

مسافری که با وسیله ای مانند قطار یا کشتی از وطن حرکت می کند و پیش از رسیدن به حد ترخص، به قصد تمام شروع به نماز کند، اگر در قیام رکعت سوّم و قبل از رکوع از حد ترخص عبور کند، باید بنشیند و سلام دهد و نماز را تمام کند و برای قیام بی جا مستحب است دو سجده سهو انجام دهد؛ اما اگر به رکوع رکعت سوّم رفته باشد، نمازش باطل است.

نماز مسافر جامع، م ۱۷۳